

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра економіки, менеджменту та маркетингу

Допущено до захисту
зав. кафедри економіки, менеджменту та маркетингу
_____ к.е.н., доц. Вікарчук О. І.

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему: " Управління забезпеченням підприємства матеріальними
ресурсами"
(на матеріалах ТОВ «МАЗІС»)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр
за спеціальністю 073 „Менеджмент”

Виконала

студентка 71 групи
спеціальності 073 „Менеджмент”
Шкільна Анна Віталіївна

Науковий керівник

к.е.н., професор
Павловська Людмила Денисівна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВА МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ...7	
1.1. Поняття управління матеріальними ресурсами та необхідність зростання його економічної ефективності.....	7
1.2. Забезпеченість підприємства матеріальними ресурсами та їх зберігання.....	18
1.3. Методичні основи зростання ефективності управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами.....	29
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «МАЗІС» МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ.....	40
2.1. Організаційно-економічна характеристика господарської діяльності ТОВ «МАЗІС».....	40
2.2. Комплексний економічний аналіз господарської діяльності ТОВ «МАЗІС».....	49
2.3. Характеристика управління матеріальними ресурсами підприємства....	59
2.4. Охорона праці у підприємстві.....	66
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ТОВ «МАЗІС» МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ.....	76
3.1. Формування ефективного механізму управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами.....	76
3.2. Точка беззбитковості та стратегічні орієнтири управління матеріальними ресурсами підприємства.....	92
3.3. Прогнозування результативності реалізації науково-практичних рекомендацій.....	97
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	109
ДОДАТКИ	

ВСТУП

За умови сучасної підприємницької діяльності першочергового значення набуває оптимізація виробничої програми підприємства, що дозволяє збільшити прибуток або досягти очікуваних соціальних ефектів. Перехід до ринкових відносин вимагає від підприємств нових підходів до управління господарською діяльністю. В зв'язку з цим постійно існує потреба в удосконаленні існуючих і запровадженні принципово нових підходів до управління матеріальними сировинними ресурсами, які є одним із основних компонентів виробничого процесу.

Постійне збільшення використовуваних у виробництві знарядь праці, розширення обсягів виробництва, запровадження в дію нових основних фондів і капітальне будівництво вимагають все більшої і більшої кількості сировини, матеріалів, палива і енергії. Перехід до ринкової системи економіки вимагає наукового нормування матеріальних ресурсів. Об'єктивною розрахунковою базою як планів соціально-економічного розвитку, так і планів розвитку галузей економіки і промислових підприємств є науковообґрунтовані нормативи і розраховані на їхній основі норми витрат матеріальних ресурсів.

За умови розвитку сучасної ринкової економіки та обмеженості ресурсів нашої планети одним із найактуальніших питань постає питання забезпеченості підприємств матеріальними ресурсами (сировиною, паливом тощо) та їх ефективного використання для отримання максимальної матеріаловіддачі та економічного ефекту від кожної одиниці цих матеріалів. Так як конкуренція на ринку є дуже жорсткою, ефективно проведений аналіз та правильно визначена стратегія мають неабияке значення для зростання та процвітання будь-якого підприємства.

Необхідною умовою виробництва продукції є забезпечення його матеріальними ресурсами: сировиною, матеріалами, паливом, енергією, комплектуючими тощо. На використання матеріальних ресурсів негативно

впливає порушення стійкого виробничого відтворювального процесу на підприємствах, що зумовлено несталістю перехідної економіки. Це потребує поглибленого вивчення сучасних закономірностей формування та руху матеріальних ресурсів у виробничому процесі з огляду на відновлення відтворювального циклу на підприємствах на основі використання сучасних методів управління для організації ефективного використання матеріальних ресурсів в умовах реформування економічних відносин.

Забезпечення підприємства всіма видами матеріальних ресурсів, пошук резервів більш раціонального їх використання і зниження матеріаломісткості продукції призведе до підвищення ефективності виробництва за рахунок раціонального використання ресурсів.

Вагомий внесок у розробку теоретичних і практичних питань наукового обґрунтування методів і засобів управління матеріальними ресурсами Азробили: В.Н. Амітан, А. М. Гаджинський, Є. В. Крикавський, Л. Б. Миротин, Л. С. Сергеев, О. М. Тридід, А. Д. Чудаков, Н. І. Чухрай. Теоретична і практична розробка питань, присвячених потоковій організації виробництва, міститься в роботах М. С. Дороніної, А. Р. Радіонова, В. Г. Шинкаренко, М. Хаммера та Д. Чампі, М. Абдікеева, Т. Девенпорта, С. В. Ільдеменова, В. С. Пономаренко, Н. Оболенскі, Ю. Ф. Тельнова, С. Ю. Щенникова. Дослідженням контролінгу займалися: А. Апчер, Н. Г. Данілочкіна, Р. Манн, Е. Майєр, Д. Хан, Л. А. Сухарева та інші.

Проте не розглядався сумісний інтегральний підхід до впровадження нових систем організації ефективного використання матеріальних ресурсів підприємства, що включає сучасні досягнення науки та практики організації виробництва, зокрема логістики, реінжинірингу та контролінгу. Це обумовлює необхідність подальшого поглиблення теоретичних і методичних досліджень, пов'язаних з виявленням сучасних змін і структури організаційно-економічного механізму управління матеріальними ресурсами підприємства, розробкою ефективних методичних підходів і практичних рекомендацій щодо їх ефективного використання.

Гіпотеза дослідження – удосконалення управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами досягається за рахунок формування ефективного механізму управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами та запропонованих стратегічних орієнтирів.

Метою магістерської роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами.

Завданнями магістерської роботи є:

- дослідження теоретичних основ управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами;
- з'ясування методичних основ зростання ефективності управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами;
- аналіз сучасного організаційно-економічного стану ТОВ «МАЗІС»;
- аналіз охорони праці у підприємстві;
- визначення точки беззбитковості та проведення SWOT-аналізу для досліджуваного підприємства;
- обґрунтування доцільності впровадження запропонованих науково-практичних рекомендацій.

Предметом дослідження у магістерській роботі виступає сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами.

Об'єктом є процес управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами.

Методи дослідження. У процесі виконання магістерського дослідження використано методи економічних досліджень, які сприяли досягненню найбільш повних та достовірних результатів, зокрема: метод теоретичного узагальнення (при формулюванні теоретичних узагальнень та висновків, здійсненні аналізу результатів досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів); економіко-статистичний метод, зокрема такі його прийоми як

порівняння, графічний метод, а також аналіз (для дослідження особливостей функціонування підприємства); SWOT-аналіз (для визначення сильних та слабких сторін діяльності підприємства, а також можливостей та загроз його розвитку та формування рекомендованої стратегії розвитку); розрахунково-конструктивний (для розрахунку прогнозних показників підприємства); монографічний метод (при вивченні позитивного досвіду вирішення проблем підвищення ефективності управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами); табличний і графічний методи (для відображення аналітичної інформації) та інші.

Апробація результатів дослідження. Науково-практичні рекомендації магістерської роботи були схвалені на науково-практичних конференціях, зокрема, на III Міжнародній науково практичній студентській конференції 12 квітня 2017 року в м. Житомирі та на I Міжвузівській студентській науково-практичній інтернет-конференції «Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку», 18 – 20 грудня 2017 року в м. Житомирі. Основні положення і результати дослідження висвітлені у двох наукових статтях: «Improvement of management of material resources provision at the enterprise» та «Система управління матеріальними запасами у підприємстві».

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, рекомендацій, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи – 116 сторінок, список літератури включає 84 найменування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Підсумовуючи проведене у магістерській роботі дослідження стану управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами, робимо такі висновки:

1. Основним завданням діяльності будь-якого підприємства є оптимізація його виробничої програми, що дозволяє збільшити прибуток або досягти очікуваних соціальних ефектів. Перехід до ринкових відносин вимагає від підприємств нових підходів до управління господарською діяльністю. В зв'язку з цим постійно існує потреба в удосконаленні існуючих і запровадженні принципово нових підходів до управління матеріальними сировинними ресурсами, які є одним з основних компонентів виробничого процесу.

2. Забезпечення підприємства всіма видами матеріальних ресурсів, пошук резервів більш раціонального їх використання і зниження матеріаломісткості продукції призведе до підвищення ефективності виробництва за рахунок раціонального використання ресурсів.

3. Однією із основних проблем в управлінні закупівлями матеріальних ресурсів є вибір постачальника. Важливість її пояснюється не тільки тим, що на сучасному ринку функціонує велика кількість постачальників схожих матеріальних ресурсів, але, головним чином тим, що постачальник повинен бути надійним партнером підприємства в реалізації його логістичної стратегії. До того ж, необхідно обрати постачальника найбільш якісних матеріалів.

4. Оскільки матеріальні ресурси забезпечують безперервне виробництво, необхідно велику увагу приділяти їх зберіганню та ефективному використанню наявних ресурсів. Тому для правильного зберігання матеріальних ресурсів складські приміщення поділяють за певними критеріями: за ступенем спеціалізації, за технічною оснащеністю, за

господарською належністю, за асортиментом вантажу, за ступенем механізації, за конструкцією.

5. ТОВ «МАЗІС» пропонує широкий асортимент товарів, реалізує продукцію на ринках України, Білорусі, Казахстану та Росії й співпрацює із закордонними постачальниками (Німеччиною, Польщею, Італією, Туреччиною).

6. За результатами аналізу господарської діяльності ТОВ «МАЗІС», а саме, оцінки фінансових результатів, аналізу виробничого потенціалу, оцінки ефективності використання ресурсів, аналізу фінансової стійкості, говоримо, що підприємство веде ефективну господарську діяльність, оскільки у 2016 році відбулось зростання таких важливих показників як доходу від реалізації продукції (більше ніж у 2,5 рази), власного капіталу (на 77%), продуктивність праці (у 2,5 рази), показники рентабельності.

7. Аналіз управління матеріальними ресурсами показав що, матеріаломісткість у 2016 році зросла у порівнянні з попередніми, що в свою чергу свідчить про збільшення матеріальних витрат. Знизилась матеріаловіддача з 2,6 до 2,4, що говорить про незначне зменшення виходу продукції з кожної гривні витрачених матеріальних ресурсів. Розрахунок коефіцієнту використання матеріалів показав, що ТОВ «МАЗІС» економно використовує матеріальні ресурси та намагається мінімізувати кількість відходів при виробництві. Прибуток на гривню матеріальних витрат у 2016 році значно зріс у порівнянні з 2014 роком, а саме у 2,3 рази. Причиною є оновлення підприємством обладнання та договори з постачальниками сировини за меншими цінами.

8. Для ТОВ «МАЗІС» розроблено пропозиції щодо шляхів підвищення ефективності управління забезпеченням підприємства матеріальними ресурсами. Отже, визначено що, підприємству необхідно розробити план матеріально-технічного забезпечення (МТЗ) виробництва. План МТЗ є одним із основних розділів тактичного плану підприємства. Розробка планів МТЗ сприяє успішному вирішенню проблем забезпечення сировиною,

матеріалами, комплектуючими, паливом, енергією та іншими видами ресурсів, необхідних для здійснення процесу виробництва. Також доцільно застосовувати систему «Точно в строк». Це може дозволити підприємству отримати приріст прибутку у розмірі 2590 тис. грн. Наступним шляхом є економія сировини, матеріалів і енергетичних ресурсів, закладена в процесі розробки виробів, за допомогою якої загальна економія матеріальних витрат складатиме приблизно 10 тис. грн. на рік. Ще одним шляхом покращення ефективності управління матеріальними ресурсами є оновлення обладнання. Так збільшиться прибуток за рахунок підвищення фондівіддачі (на 2940 тис. грн.), економія від впровадження нової техніки складе 24 тис. грн. у рік та частка прибутку, отриманого від впровадження нової техніки зросте на 7%.

9. Охорона праці на підприємстві здійснюється згідно з законодавством. У ТОВ «МАЗІС» функції спеціаліста з охорони праці здійснює заступник директора, який є фахівцем, що має вищу професійну (технічну) освіту. Спеціаліст охорони праці ТОВ «МАЗІС»: розробляє плани, програми з поліпшення умов праці; готує проекти наказів з питань охорони праці; проводить перевірки дотримання працівниками нормативно-правових актів з охорони праці; складає звітність з охорони праці; проводить інструктажі з охорони праці. Оскільки підприємство «МАЗІС» відноситься до підприємств зі шкідливими умовами виробництва, воно забезпечує працівників такими засобами індивідуального захисту як: спеціальний одяг (напівкомбінезони, фартухи); спеціальне взуття (чоботи); засоби захисту рук (рукавиці); засоби захисту обличчя (захисні маски).

10. Виходячи з проведеного SWOT-аналізу, ми визначили, що підприємству у розробці стратегій необхідно орієнтуватись на: вдосконалення технологій виробництва; підтримку набутою популярності на ринку, створюючи вигідні умови для споживачів та гарантуючи якість продукції; розгляд питання щодо незначного підвищення цін; проведення аналізів щодо вибору оптимальних постачальників; розширення асортименту; розробку стратегії безвідходного виробництва; розробку дієвої

рекламної кампанії, використовуючи засоби масової інформації та наружну рекламу. Найбільш актуальними для ТОВ «МАЗІС» є стратегія скорочення запасів і стратегія раціонального використання матеріальних ресурсів.

11. Обрахунок точки беззбитковості показав, що прибуток підприємства не повинен становити суму, меншу 4,2 млн. грн., в іншому разі підприємство буде нести збитки. Дохід ТОВ «МАЗІС» становить 18,1 млн. грн., а чистий дохід – 17,2 млн. грн. Отже, підприємство є прибутковим, оскільки його фактичний дохід майже у 4,5 разів перевищує нульовий рівень прибутковості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Астахов В.П. Бухгалтерський (фінансовий облік): [навч. посіб.] / В.П. Астахов. – М.: ІКЦ «МарТ», 2003. – 928 с.
2. Афанасєва І. І. Оперативний економічний аналіз використання виробничих запасів. / І. І. Афанасєва // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2010. – №1. – С. 10-13.
3. Ахьюджа Х. Мережеві методи управління в проектуванні і виробництві / Х. Ахьюджа. – М.: Мир, 2001. – 405 с.
4. Бабець Є. К. Теорія економічного аналізу: [навч. посіб.] / М. І. Горлов, С. О. Жуков, В. П. Стасюк – К.: ВД "Професіонал", 2007. – 384 с.
5. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: [навч. посіб.] / За заг. ред. Є.В. Мниха. – К.: КНТЕУ, 2008. – 395 с.
6. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2003. – № 12. – С. 24–37.
7. Білик М. Д. Фінансовий аналіз / За ред. М.Д. Білик, О.В. Павловської. – К.: КНЕУ, 2008. – 398 с.
8. Болюх М. А. Економічний аналіз: [навч. посібник] / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатюк; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.
9. Борманн Д. Менеджмент. Підприємницька діяльність в ринковій економіці / Пер. з нім. Л.І. Воротіна, Федерманн Р. – Гамбург, 2000. – 560с.
10. Бородач Ю. В. Вплив внутрішніх факторів на матеріальні потоки складального виробництва / Ю. В. Бородач // Вісник Донецького національного університету. Економіка і право. – 2010. – №2. – С. 26–28.
11. Бушуєв В.В. Основи підприємництва / В. В. Бушуєв, Е.Ф. Новосьолов, С. В. Панов // За ред. В.І. Рогача – К.: ВНУ, 2003. – 635с.
12. Васильков В. Г., Організація виробництва: [навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / В. Г. Васильков, Л. М. Дзюбенко. – К.: КНЕУ, 2003. – 241 с.

13. Вітлінський В. В. Кількісна оцінка ділової активності підприємства / В. В. Вітлінський // Фінанси України. – 2003. – № 11. – С. 16–24.
14. Володькіна М. В. Економіка промислового підприємства. [навч. посібник] / М. В. Володькіна. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 396с.
15. Воробйов Ю. М. Управління ресурсами підприємства. [навч. посібник] / Ю. М. Воробйов, Б. І. Холод. – К.: ЦУЛ, 2009. – 288 с.
16. Воронцов Є. В. Управління виробничими запасами: аналіз, прогноз, регулювання. / Є. В. Воронцов. – Суми: ВТД «Університетська книга» – 2003. – № 7. – С.47–49.
17. Все про український бізнес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrbiz.net.
18. Голуб Л. Г. Організація праці менеджера / Л. Г. Голуб. – К.: «Кондор», 2004. – С.103-104.
19. Голубенко В. П. Кілька кроків до порядку в обліку запасів / В. П. Голубенко. – К.: «Знання», 2010. – С. 5–9.
20. Гончаров В. М. Організація і моделювання сучасного складального виробництва: [монографія] / В. М. Гончаров, А. М. Зинченко, Н. В. Зинченко, Л. Е. Подліпенська, А. П. Татарін. – Донецьк: ТОВ «Альматео», 2005. – 160 с.
21. Грачова Р. К. Облік запасів за МСФЗ: витрати з придбання і переробки / Р. К. Грачова. – К.: Знання, 2010. – С. 6–11.
22. Грачова Р. К. Облік купівлі – продажів і визнання запасів у витратах / Р. К. Грачова. – К.: Знання, 2011. – С. 12–13.
23. Грейсон Дж.К., Американський менеджмент на порозі ХХІ століття / Дж.К. Грейсон, К. О'Делл // Пер. з англ. Ж.М. Довгань. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 205 с.
24. Дадалко В.А. Реформування економіки / В. А. Дадалко. – Мн.: АРМІТ, 2006. – 276с.
25. Дибська В. В. Логістика складування для практиків : [монографія] /

В. В. Дибская – М. : Альфа-пресс, 2005 . – 208 с.

26. Ефективність управління матеріальними потоками на вітчизняних виробничих підприємствах: основні проблеми та управлінські завдання [Електронний ресурс] / С. В. Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 6 (16). – С. 229-233. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n6.html>

27. Жданова Л. А. Організація і управління промислової фірмою / Л. А. Жданова. – М. : Вид. Ун-ту Дружби народів, 2005. – 362с.

28. Житна Г. П. Економічний аналіз господарської діяльності закладів / Г. П. Житна, А. М. Нескреба // За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП Рута, 2003. – 680с.

29. Житна І. П. Аналіз завдань та принципів обліку і контролю виробничих запасів / І. П. Житна, І. І. Афанасєва // Вісник Технологічного університету Поділля. Серія: Економічні науки, 2009. – №5 (55). – Ч.2. – Т.1. – С. 108–109.

30. Заїкіна О. О. Роль показників ділової активності в оцінці управління підприємством / О. О. Заїкіна. – К.: А.С.К., 2008. – № 7. – С. 144–148.

31. Закревський В. Меблеві підприємства: погляд на нинішню ситуацію і перспективу / В. Закревський, С. Семенов, А. Федоров. – Суми: Мрія-1 ЛТД, 2004. – 315с.

32. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги Навчальний посібник. – К.: «Основа». 2011. – 551 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/opgkniga>

33. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу [навч. посіб.] – 3тє вид., перероб. і доп. К:" Знання-Прес", 2002. –190 с.

34. Іващенко Ю. Ю. Взаємозв'язок логістики, контролінгу, бізнес-процесів як нових напрямлень менеджменту / Ю. Ю. Іващенко // Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції [«Динаміка наукових досліджень 2004»], (Дніпропетровськ, 14–15 лютого 2004 р.). Том 49. Економіка. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. – С. 4–6.

35. Іващенко Ю. Ю. Розробка інтегральної системи керування матеріальними ресурсами на підприємствах / Ю. Ю. Іващенко // Економіка і регіон. – 2006. – № 3(10). – 87–89.
36. Кальченко А. Г. Логістика: Підручник / А. Г. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2003. – 284 с.
37. Кемпбелл Р. Економікс: Принципи, проблеми і політика / Р. Кемпбелл, Дж. Макконнелл, А. Стенлі, Л. Брю. – М.: Республіка, 2002. – С.114 – 115.
38. Кириленко В. В. Економіка: [навч. посібник] / В. В. Кириленко – Тернопіль:, 2002. – 193с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/27803/>
39. Кислиця О. Я. До питання аналізу ефективності використання запасів / О. Я. Кислиця // Економіка підприємства, 2010. – № 3. – С. 25.
40. Кловська Ю. В. Вартість запасів / Ю. В. Кловська. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – С.10–11.
41. Кондраков Н. П. Бухгалтерський облік / Н. П. Кондраков. – М.: Инфра-М, 2005. – 584с.
42. Коновалова О. В. Економіка підприємства / О. В. Коновалова, Т. К. Андрушакевич – Кривий Ріг: Криворізький економічний інститут ДВНЗ – С. 2
43. Коробов М. Я. Фінансовоекономічний аналіз діяльності підприємств. [навч. посіб.] / М. Я. Коробов. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. – 378 с.
44. Котлер Ф. Основи маркетингу: / Ф. Котлер // Пер. з англ. – М.: Прогрес, 2000. – 409с.
45. Крамаренко В. І. Управління ресурсами підприємства / В. І. Крамаренко. – К.: Кондор, 2007. – 215с.
46. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка / Т. С. Краснокутська – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.

47. Крикавський Є. В. Логістика підприємства: [навч. посібник] / Є. В. Крикавський. – Львів: Державний університет «Львівська політехніка», 2001. – 160 с.
48. Лазоришина І. Д. Економічний аналіз: теорія, методологія, практика / І. Д. Лазоришина. – Тернопіль, 2009. – 434 с.
49. Лазоришина І. Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: Монографія / І. Д. Лазоришина. – Рівне: НУВГП, 2008. – 369 с.
50. Лапін Е. В. Оцінка економічного потенціалу підприємства: [монографія] / Е. В. Лапін. – Суми: «Університецька книга», 2004. – 360 с.
51. Макаренко М. В. Виробничий менеджмент: Навчальний посібник для ВНЗ / М. В. Макаренко, О. М. Махалина. – М.: 2005. – 248с.
52. Мескон М. Х. Основи менеджменту / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі // Пер. з англ. – М.: Справа, 2000. – 513с.
53. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства / В. О. Мец. – К.: КНЕУ, 2000. – 132 с.
54. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник / Є. В. Мних. – К.: КНТЕУ, 2008. – 514 с.
55. Москалюка В. Є. Планування діяльності підприємства: [навч. посіб.] / За заг. ред. В. Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2005. – 384 с.
56. Мошенський С. З. Економічний аналіз: для студентів економічних спеціальностей ВНЗ / С. З. Мошенський, Олійник О. В. . За ред. Ф. Ф. Бутинця. – 2-ге вид. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с.
57. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
58. Нечай О. О. Управління матеріальними потоками машинобудівного підприємства: [дис. канд. екон. наук 08.00.04] / О. О. Нечай. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. – 218 с.
59. Никонович І. А. Направлення вдосконалення інформаційної функції обліку запасів оптового підприємства з метою підвищення його

конкурентоспроможності / І. А. Никонович // Актуальні проблеми економіки, 2011. – № 7. – с. 43–48.

60. Ніколайчук В. Е. Теорія і практика управління матеріальними потоками (логістична концепція): [монографія] / В. Е. Ніколайчук, В. Г. Кузнєцов – Донецьк : ДонГУ, 1999. – 413 с.

61. Офіційний сайт ТОВ «МАЗІС» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mazis.net.ua/>

62. Павловська Л. Д. Економіка підприємства / Л. Д. Павловська. – Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2011. – 612 с.

63. Попович П. Я. Економічний аналіз та аудит на підприємстві. - Вид. 3-є, перероблене і доповнене / П. Я. Попович. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 209 с.

64. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник / П. Я. Попович. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 323 с.

65. Пушкар М. С. Фінансовий облік. – Підручник / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007. – 97с.

66. Савицька Г. В. Аналіз господарської діяльності підприємства / Г. В. Савицька. – К., 2000. – 315с.

67. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства.: [навчальний посібник] - 2-ге вид., виправлене і доповнене / Г. В. Савицька. – К.: Знання, 2006. – 268с.

68. Сайт підприємства «МАЗІС» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mazis.org/>

69. Самюельсон А. Макроекономіка / А. Самюельсон, В. Нордгауз // Пер. з англ. – Київ: Основи, 2000. – 447с.

70. Селезньова Н. О. Розвиток системи управління матеріальними потоками підприємства: [дис. канд. екон. наук: 08.00.04] / Н. О. Селезньова. – Донецьк: Донецький національний технічний університет, 2010. – 219 с.

71. Сивчик Л. Г. Розвиток обліку запасів матеріалів, комплектуючих, палива, незавершеного виробництва / Л. Г. Сивчик. – Мн.: Інтерпрессервіс; Книжковий Дім, 2004. – С.319–320.
72. Студопедія. Складське господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://studopedia.su/1_26378_skladske-gospodarstvo.html
73. Сухоруков А. І. Управління запасами / А. І. Сухоруков. – К. ІММВ, 2007 – 265 с.
74. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. - 4-те вид. доп. перер. / Н. В. Тарасенко. – Львів: Новий Світ-2000, 2006. – 503с.
75. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. - метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / За заг. ред. О.О. Терещенка. – К.: КНЕУ, 2007. – 312 с.
76. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 3-тє вид. допов. і перероб./ Н. М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2008. – 926 с.
77. Трофімчик Г. С. Формування резерву під зниження вартості матеріальних цінностей і відображення в обліку вибуття матеріалів / Г. С. Трофімчик. – К.: КНЕУ, 2007. – № 10. – С.18-20.
78. Турчак В. В. Організація управління логістичною системою підприємства: [дис. канд. екон. наук: 08.00.04] / В. В. Турчак. – Вінниця: Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, 2011. – 209 с.
79. Філіппова С. В. Організаційний розвиток виробничих підприємств: основні проблеми та шляхи [монографія] / С. В. Філіппова, І. В. Ліганенко – Одеса: ОНПУ, 2011. – 238 с.
80. Хобта В. М. Розвиток системи управління матеріальними ресурсами підприємства: [монографія] / В. М. Хобта, І. О. Бондарева, Н. О. Селезньова, О. Ю. Руднева – Донецьк: «Друкінфо», – 2012. – 143 с.

81. Чаюн І. О. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства: [навч. посібник] / І. О. Чаюн, І. Ю. Бондар. – К.: КНТЕУ, 2007. – 311 с.

82. Череп О. Г. Логістичний підхід до управління матеріально-технічними запасами підприємств машинобудування: [дис. канд. екон. наук: 08.00.04] / О. Г. Череп. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2010. – 198 с.

83. Шрайбфедер Д. Ефективне управління запасами / Д. Шрайбфедер. – М.: Альпина бізнес букс, 2009. – 389 с.

84. Яцків Т. І. Теорія економічного аналізу / Т. І. Яцків. – Львів: Світ, 2004. – 291с.